

DONIESIENIA

Short notes

Pierwsze stwierdzenie *Axinopalpis gracilis* (KRYNICKY, 1832) (Coleoptera: Cerambycidae) na Wyżynie Krakowsko-Wieluńskiej

The first record of *Axinopalpis gracilis* (KRYNICKY, 1832) (Coleoptera: Cerambycidae) in the Kraków-Wieluń Upland

Axinopalpis gracilis (KRYNICKY, 1832) jest rozprzestrzeniony w Europie, Azji Mniejszej i na Kaukazie (SAMA G. *et al.* 2010. Subfamily Lepturinae to Lamiinae [without Apatophyseinae and Dorcadionini], In: LÖBL I. & SMETANA A. (Eds), Catalogue of Palaearctic Coleoptera. Vol. 6: Chrysomeloidea. Apollo Books, Stenstrup: 95–241, 264–334). W Europie Środkowej jest gatunkiem termofilnym (SAMA G. 2002. Atlas of the Cerambycidae of Europe and the Mediterranean Area. Vol. 1. Northern, Western, Central and Eastern Europe, British Isles and Continental Europe from France (excl. Corsica) to Scandinavia and Urals: 173 pp.). W Polsce obserwowany rzadko i sporadycznie, najprawdopodobniej również ze względu na ukryty, nocny tryb życia. Został wpisany na „Czerwoną Listę Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce” z kategorią DD (PAWŁOWSKI J. *et al.* 2002. Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków. 155 pp. + supl. 74 pp.). Do 1950 roku znany jedynie z czterech stanowisk, następnie przez niemal 50 lat wykazany wyłącznie raz przez Królika (KRÓLIK R. 1992. Nowe stanowisko *Axinopalpis gracilis* (KRYNICKI, 1832) (Coleoptera, Cerambycidae) w Polsce. *Wiadomości entomologiczne* 11: 60). W 1999 roku ukazało się kolejne doniesienie, wraz z opisem poczwarki i nowymi danymi o biologii gatunku (MAJEWSKI T. & CZERWIŃSKI SZ. 1999(1998). Nowe stanowisko, uwagi o biologii i opis poczwarki *Axinopalpis gracilis* (KRYNICKI, 1832) (Coleoptera: Cerambycidae). *Wiadomości Entomologiczne* 17(3–4): 179–182). Praca ta stała się najprawdopodobniej przyczynkiem do pojawienia się szeregu doniesień o występowaniu tego gatunku w Polsce, których podsumowania dokonali Kalisiak i Welnicki, jednocześnie podając go po raz pierwszy z obszaru województwa łódzkiego (rezerwat Hołda) (KALISIAK J. & WELNICKI M. 2013. Nowe dane o występowaniu *Axinopalpis gracilis gracilis* (KRYNICKY, 1832) (Coleoptera: Cerambycidae) w Polsce. *Wiadomości Entomologiczne* 32(4): 303–304). Obecnie znany z kilkudziesięciu stanowisk, ulokowanych jednakże tylko w sześciu krainach zoogeograficznych. Jak dotąd nie był podawany z Wyżyny Krakowsko-Wieluńskiej (BURAKOWSKI B. *et al.* 1990. *Katalog Fauny Polski* 23(15): 1–312). Jest to również pierwsze stanowisko z obszaru województwa śląskiego.

Podczas prowadzenia badań w rezerwacie przyrody „Modrzewiowa Góra” (pozwolenie RDOŚ nr WPN.6205.10.2013.MM.5), pozyskano zasiedlony materiał, w postaci leżącej na ziemi gałązki dębowej, o średnicy ok. 9 mm, z jedną larwą *A. gracilis* w stadium przedpoczwarki. Następnie, po około jednomiesięcznej hodowli, wydobyto z niej w pełni wybarwioną samicę. Hodowla przebiegała w temperaturze otoczenia, więc imago można by spodziewać się w naturze w przeciągu kilku najbliższych dni. Materiał

zebrano na skraju rezerwatu o wystawie zachodniej. W ścianie drzew, graniczącej z polem uprawnym, występują głównie dęby i buki, rosące w dość silnym zwarciu. Okaz dowodowy znajduje się w kolekcji autora.

Wyżyna Krakowsko-Wieluńska: Przystajń, rezerwat „Modrzewiowa Góra” [CB44], 21.05.2015, 1 ex. e. l. (wydobyto imago spoczywające w kolebce poczwarkowej), larva 16.04.2015, *Quercus robur* L., leg. et det. L. Karpiński.

LECH KARPIŃSKI, Uniwersytet Śląski, Katowice
lkarpinski@us.edu.pl

Accepted: 13 November 2015; published: 30 November 2015

Licensed under a Creative Commons Attribution License <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/pl>